

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

XXXVII. De faciei partibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

Cerebri respiratio.

Denique non minus nec necessitate minori respirat cerebrum, quam cor: tumque ore, tum naribus suscipimus aërem & reddimus: tum vt non nihil spiritum cōtinens locus refrigeretur: tum vt odorum meatus dilatentur extremæque cerebri purgentur, & spiritus à prioribus contractis sinibus ad posteriores trudanur. Atqui vt dilatari thorax non potest, quin simul extendantur pulmones; ita & in capite euenit. Accedunt & ea, quæ ad sternutationem pertinent; de quibus Philosophus in 33. sect. problematum. Colligit enim sese tunc cerebrum & contrahit ad noxiæ rei exclusionem: quodque est in thorace tussis, & in ventre singultus, hoc in cerebro sternutamentum est. Naturalisque planè hic motus existit, non animalis. Neq. enim in nostra est potestates: neque vt nobis liberit, intenditur aut remittitur; sed sponte sua semper mouetur cerebrum.

Sternutatio.

Cerebri sensus ex- perit.

At sensum ego quidem certè in hoc mēbro nullum agnosco: nec agnouit Philosophus in 2. lib. de partibus cap. 7. & 10. & lib. 3. historia cap. 19. Immo nec Galenus; qui in primo. de symptomatum causis cap. vlt. cerebrum dixit, non vt esset sentiens organum, sed vt sentiendi organum vim præberet, fuisse conditum. Et libro tuium 3. organum non sentiens appellauit. Diximus hac de re pluribus in 3. lib. cum de neruorum origine disputaretur. Atque in promptu est experientia; qua vulneratū cerebri duræ & acuto cōpressum ferro aut etiam diuisum, nihil sentire deprehenditur. Illaque ipsa ratio locum habet in cerebro, qua ossa, neruos, & pilos in tex. 79. lib. 1. de Anima, & text. 124. lib. 2. non sentire probauit Philosophus: quod eam non habeat qualitatum mediocritatē ac tēperationem, quam tactus præsertim postulat. Frigore namq. & humore nimium abundat cerebrum. Et cum inferiorū ac subiectarum partium exhalationes continenter excipiat, perpetuò nimium doleret, præter naturam ab illis affectum. Itaq. dolores, qui sæpè sentiuntur in capite, membranarum sunt, non substantiæ cerebri.

DE FACIEI PARTIBVS.

CAPVT XXXVII.

Faciei continentes partes antea cōmemorasse satis. Iam si rationem quæras, cur solius frontis cutis, non item reliqui corporis, sponte nostra moueatur: ego eam in superioribus respōdi; quoniam membrana carnosa illi subiecta carnis fibris neruorūq. ramulis adiectis vsque ad capillos musculosa est tota in reliquo corpore profus membrana. Cum præsertim tā firmiter adhæreat cuti, vt vnum videatur esse corpus ægreg. admodū separetur. Sed & frōtis duo musculi sunt frontē ac supercilia attolentes. Oculorum palpebræ membranæ existunt ad oculorum custodiam à pericranio ductæ, adiecta cuti membranæque carnosa. Inferior immobilis est; superior duo musculi mouent, vnus in maiori situs oculi angulo, alter in minori; ille attollit, hic deprimit palpebram: altero scilicet laxato & quiescente, dum contrahitur alter & operatur.

Frōtis.

Palpebra.

Nasus.

A fronte ad labia inter duos oculos ducitur nasus; quo animalia percipiunt odores. Medium profus faciei locum tenet, oblonga & prominētī figura. Tertia hæc est faciei pars à summa frōte ad

inum mentum, si faciei partes proportionē consentent. Substantiam partim ossæam ad medium ferè habet propter firmitatem, efformādoq. cavitatem partim cartilagineam reliquam; vt in odoratione, respiratione, ac purgatione cerebri dilatari & cōprimi atq. omnino moueri posset, faciliusq. emungi. Hi enim tres sunt præcipui vsus nasi. Frontis ossi ethmoidi & cribiformi quod in spōgium mollius desinit, adnascuntur cartilaginee: indeque ad nasi longitudinem bipartitam distinguntur; duabus formatis fistulis, quæ vocantur nares: tum quod, vt est in 2. de partibus cap. 10. geminis sensum organis natura gaudet: tum ne altera parte lesa ante causa quauis obstruata, pernecessaria animali operationes cessarent. Quod nares diuidit ac separat, cartilagineū septū est: externæ partes a se seu pinne vocantur, siue propter figuram & situm, siue quod mobiles sint, atq. vt alæ pinnae vè dilatentur & contrahantur. Ad has dilatandas à fronte perexigui duo extenduntur musculi: atque ad contrahendas duo alij à musculis labiorum accedunt.

B

Labium vtrumque sursum trahitur binis musculis à malo ortis deorsum totidem à mento profectis. Adestq. præter hos musculi alij, quem buccinatorum vocat, quod buccas circundans contrahat contractus, laxatusque laxet.

Labia.

C

Mentum maxillæ partē fecit Philosophus, cum in 1. de hist. cap. 11. duas maxillæ partes posuit, anteriore mentum, posteriorem mandibulam. Quod de inferiori maxilla verum est, quæ per se spectatur & sola moueatur, dū superior in fixa cranio immobilis manet: solo statuatili crocodillo excepto, qui, vt eodem in loco ca. 7. liq. Philosophus idem confirmat superiorem, non inferiorem mouet.

Mentum & mandib.

Tempora demum iugali osse temporaliq. musculo; Genæ hoc ipso & massere, mentum deniq. insertis, ipsi musculis constant.

Tempora.

DE OCYLI SITV, FIGVRA, & vnicis.

CAPVT XXXVIII.

Oculi sensuum organa consideranda supersunt, oculi, aures, lingua: de nato quippe odoratus instrumento dictum iam est, tactus autem organum vbiq. dispersum reperitur.

Oculi aspectus organum sunt, velut præclara microcosmi lumina: ab oculendo dicti, quod in re condita & alta cranij cavitare & sub palpebris lateant. Per has quasi fenestras anima & prospicit omnia & sese prodit: omnium namque affectuum indices sunt. Immo & vniuersi corporis habitū ex solis oculis cōiectare nos Hippocrates voluit. Sic enim habet in 6. Epidem. l. scct. 4. oculi vt valēt, ita & totum corpus editissimo loco & anteriori capitis parte positi sunt, vt prospiciat omnia antrosum præsertim, quorsum moueatur animal, nam & nerui molles, quibus egebant illi, anteriori cerebri parte prodēt. At profunda cavitare cōduntur tum vt spiritus vsiq. vsotia magis vnita: tum vt ipsi tutiores sint. Ad sunt nimirū obtegentes palpebræ, quæ si quid immineat dāni, clauduntur illico. Ad sūt & palpebris in fixa velut sepes cilia, quæ tum externos præsentiant incurfus, vt & in limacibus exporrecta cornua: tum non minimum conferant ad videndum. Ad sunt & supercilia, quæ in 2. de partibus

Oculi in diti.

Oculi in diti.

Oculi in diti.

Palpebrae.

Palpebrae.